

LEIDRAAD STRUCTURELE ONDERWIJSVERBETERING

Faciliteer leren met een optimale blend

In het onderwijs faciliteren steeds meer scholen en besturen het leren van leerkrachten met een mix van bijeenkomsten en e-learning. Dit biedt een aantal didactische en organisatorische voordelen. Bijkomend voordeel is dat met een schoolabonnement op een e-learningacademie op een voordelige manier een groot aanbod van cursussen beschikbaar is. Leerkrachten kunnen dan op elk gewenst moment zelf een passende keuze maken uit het aanbod.

ZELFSTANDIG LEREN

Leerkrachten kunnen e-learningcursussen volgen wanneer het hun zelf schikt en zelfstandig leren. Groot voordeel is dat de cursussen ook niet in één keer hoeven worden afgerond. Een gemiddelde cursus van de Lerarenacademie* duurt bijvoorbeeld 4 uur, maar kan ook in delen gevolgd worden.

FLIPPING THE CLASSROOM

E-learning kan ook het teamleren ondersteunen, bijvoorbeeld ter voorbereiding op een bijeenkomst zodat iedereen dezelfde voorkennis heeft (Flipping the Classroom). Een goede e-learningcursus sluit aan op elke leerstijl en iedereen kan zich voorbereiden in zijn eigen tempo. De bijeenkomst kan dan worden gebruikt voor bijvoorbeeld het oefenen van vaardigheden of het discussiëren over het onderwerp.

STAPPENPLAN TEAMLEREN

Martin, directeur van BS De Klimop, besluit dat hij e-learning als ondersteuning wil inzetten om met zijn team aan de slag te gaan met het thema 'Scheppe lesdoelen'. De school heeft een abonnement op de Lerarenacademie van E-learning Wizard en Martin gebruikt het bijbehorende stappenplan 'Leidraad structurele onderwijsverbetering' om een PLG op te zetten.

E-learning Wizard biedt scholen een stappenplan aan voor het opzetten van een professionele leergemeenschap (PLG) om teamleren te implementeren. Dit stappenplan (*Leidraad structurele onderwijsverbetering*) is te vinden in elke e-learningcursus van de

Lerarenacademie. Dit stappenplan bestaat uit zes stappen die in principe aan elke leervraag gekoppeld kunnen worden.

PLG Scheppe leerdoelen

Hoe doen we het nu?

- 80% gebruikt uitsluitend de leerdoelen uit de lesmethode.
- 45% benoemt de leerdoelen expliciet bij de meeste lessen.

Wat is onze ambitie?

- In 80% van de lessen wordt het leerdoel expliciet benoemd bij aanvang van de les.
- Elke leerkracht kan een scherp leerdoel formuleren.

Wat gaan we doen?

- Elke leerkracht leest een artikel over het formuleren van leerdoelen of de taxonomie van Bloom.
- Elke leerkracht volgt een e-learningcursus naar keuze over didactische vaardigheden.
- Elke leerkracht dient in de PLG twee leerdoelen in.

Timeline: september - oktober - november - december - januari - februari - maart - april - mei - juni

VERDIEPING - **DISCUSSIE** - **POSTER**

Statistiek: We besteden gemiddeld **11%** van onze tijd aan lesvoorbereiding.

Deel de activiteiten in de PLG op school, bijvoorbeeld met een poster. Zo zien ook de ouders dat de school continu werkt aan nog beter onderwijs.

* De Lerarenacademie stond tot dit schooljaar bekend als de Cadenza Highschool. Kijk voor meer informatie op www.lerarenacademie.nl.

DE LEIDRAAD STRUCTURELE ONDERWIJSVERBETERING

STAP 1: WAT IS HET PROBLEEM OF DE AMBITIE?

Het team start met het benoemen en uitwerken van een onderwerp waarin de teamleden zich gezamenlijk willen verdiepen.

Het team van De Klimop werkt aan het thema 'Scherpe leerdoelen'.

STAP 2: WAT IS DE ONDERZOEKSVRAAG?

Door samen een goede onderzoeksvraag te formuleren benoemt het team welk probleem ze in de onderwijspraktijk willen oplossen of welke ambitie ze willen verwezenlijken.

Voorbeelden van onderzoeksvragen:

- Heeft het consequent stellen van scherpe leerdoelen invloed op de toetsresultaten?
- Wat kan het aantekeningenschrift bijdragen aan leren met meer begrip?
- Wat betekent formatieve evaluatie in relatie tot de actieve betrokkenheid van mijn leerlingen?
- Wat is het effect op de motivatie van leerlingen wanneer ik mijn leerdoel uitdagend formuleer, dat wil zeggen: zo hoog mogelijk in de taxonomie van Bloom?
- Kan roulerend voorzitterschap de effectiviteit van het vergaderen bij ons op school verbeteren?

Het team van Martin formuleert de volgende onderzoeksvraag: 'Heeft het consequent stellen van scherpe leerdoelen invloed op de toetsresultaten?'

STAP 3: NADERE VERKENNING VAN DE ONDERZOEKSVRAAG

In deze stap beantwoordt het team vragen als 'Waar wil je in eerste instantie meer over weten?', 'Zijn er goede voorbeelden te vinden?', en verdiept men zich in het onderwerp aan de hand van vakliteratuur of e-learningcursussen. Daarna kan de probleemstelling of ambitie aangescherpt worden.

Het team van Martin formuleert de ambitie voor dit schooljaar en deelt die op een poster (zie afbeelding vorige pagina):

- In 80% van de lessen wordt het leerdoel expliciet benoemd bij aanvang van de les.
- Elke leerkracht kan een scherp lesdoel formuleren.

STAP 4: PLANNING EN UITVOEREN VAN ACTIES

Aan de hand van een aantal vragen gaat het team aan de slag, ze vragen zich bijvoorbeeld af: welke aanpak gaan we in de praktijk uitwerken, welk experiment gaan we uitvoeren, in welk tijdsbestek en hoe gaan we de resultaten meten?

Alle leerkrachten van De Klimop kiezen zelf een e-learningcursus uit over een didactische vaardigheid. Aan de hand daarvan bereiden ze een les voor en dienen ze in de PLG twee lesdoelen in. Iedereen filmt de les zodat die later als praktijkvoorbeeld kan dienen in stap 5.

STAP 5: ANALYSE EN EVALUATIE VAN DE RESULTATEN EN PROCESSEN

In deze stap analyseert het team de resultaten van het onderzoek, datgene wat in de praktijk is uitgevoerd en hoe het onderzoek is uitgevoerd.

Het team van Martin raakt steeds enthousiaster. Omdat ze allemaal met hetzelfde onderwerp bezig zijn wordt de drempel veel lager om elkaar vragen te stellen en hulp te vragen bij het formuleren van lesdoelen als ze er zelf even niet uitkomen.

STAP 6: RAPPORTAGE & VERANTWOORDING, BORGEN & VIEREN

Het team denkt in deze laatste fase na over hoe ze de bereikte resultaten in de organisatie kunnen borgen en ze de successen kunnen delen met bijvoorbeeld collega's, ouders of de leerlingen.

Het team van Martin ziet inderdaad een effect van het stellen van scherpe lesdoelen en wil daar ook de komende maanden aandacht aan blijven besteden. Martin is tevreden met alle stappen die zijn gezet. Hij realiseert zich dat hij het leren moet blijven stimuleren en hij blijft aandacht besteden aan de randvoorwaarden. Hij heeft zelf ook op zijn handelen gereflecteerd en besluit de komende maanden te werken aan zijn coachingsvaardigheden.

Na het afronden van de laatste stap kan een nieuw onderwerp ingebracht worden in de PLG, en start de cyclus opnieuw.

Door de inzet van de *Leidraad voor structurele onderwijsverbetering* werkt de school continu aan het verbeteren van het onderwijsproces. E-learningcursussen bieden daarbij ondersteuning en zo biedt u een optimaal blendedlearningtraject aan om gekozen doelen te realiseren.

Het complete stappenplan voor teamleren (*de Leidraad structurele onderwijsverbetering*) kunt u gratis opvragen bij E-learning Wizard. Stuur een mail naar Klaas Bellinga: klaas@e-learningwizard.nl of bel met 06 - 51 50 33 07.